

Izhaja vsak **torek** in **soboto** v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemani ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Parlament na delu.

Česar bi še pred nekaterimi tedni noben človek v Avstriji ne mogel z gotovostjo prorokovati, je nastopilo nenadno in brez posebnega zunanega povoda: parlament dela! Koliko dni je od tega, kar je tožil ministerski predsednik v gosposki zbornici, da ne more »delati čudežev« — to se pravi, da si ne upa spraviti parlamenta na noge? In par dni pozneje je ta čudež v resnici nastopil. Govorili so že in tudi mi smo govorili o »kadavru«, ki ga ni več mogoče oživiti, — in glej, ta »kadaver« se je nenadoma in iz lastne moči vzdramil v novo življenje. Dela se v zbornici, kjer je bila tekom kratkih dni sprejeta v prvem, drugem in tretjem branju rekrutna predloga, dela se v raznih odsekih, kjer se je razpravljalo in skleno že mnogo važnega, takó n. pr. odpravo mitnic na državnih cestah. Parlament dela s čudovito hitrostjo, kakor da bi hotel v najkrajšem času popraviti vse, kar se je zamudilo tekom dolge vrste let.

Ta preobrat so provzročili Mladočehi, ki so opustili obstrukcijo ter s tem napravili prosto pot rednemu delu v zbornici. Kakor je ta nepričakovani korak mladočeskega kluba vznemiril in presenetil Nemce, tako je razveselil vse tiste, ki jim je v resnici pri srcu blagor narodov in države. Vsled nezdravih parlamentarnih razmer so trpeli vsi narodi gospodarsko, a slovanski narodi, posebno na jugu monarhije, so tudi v kulturnem in političnem težko občutili dolgoletno brezdelavnost parlamenta, takó težko, da bi jim dosedanjega stanja ne bilo več mogoče dolgo časa prenašati. Zató je umevno, da je slovensko časopisje neprestano dvigalo svoj glas proti obstrukciji ter rotilo Mladočeha, da naj v interesu svojem in slovanskih narodov odlože vsaj začasno orožje, ki jim ga je bila potisnila v roko krivična vlada Claryjeva. Seveda ni mislili, da so Čehi opustili obstrukcijo samo ali vsaj v prvi vrsti zaradi teh opominov in prošenj; merodajna jim je bila, kakor je čisto

naravno, lastna korist, kajti od nobene stranke se ne more zahtevati toliko samozatajevanja, da bi v interesu drugih, četudi sorodnih in prijateljskih strank, politično kapitulirala.

Parlament v svoji sedanjosti sestavi ni sam na sebi niti nam in gotovo tudi Čehom ne takó k srcu prirastel, da bi nam bilo Bog vedí koliko ležeče na njega obznanje. Ali četudi še takó slab in v svoji sestavi krivičen, boljši je današnji parlament vsekakor, nego bi bil absolutizem, ki se je zadnje čase že napovedaval z mnogoterimi znaki. — Od absolutizma ne moremo pričakovati prav ničesar. Nas južne Slované bi naravnost udušil; dovršil bi z golo silo, kar so bile započele prejšnje centralistiške vlade. Naša pozicija ni takó trdna, da bi nas bilo posebno težko popolnoma na tla potisniti. Položaj Čehov je v vseh ozirih mnogo boljši, toda gotovo je, da bi jim absolutizem nikoli ne dal tega, česar si parlamentarnim putem ne morejo priboriti. — Vsaka absolutistična vlada je bila doslej nemška in centralistična in taka bi bila tudi vsaka poznejša. Po poti absolutizma ne pridemo nikdar do boljšega parlamenta, do pravičnejše ustave, zakaj absolutizem ni narodom še nikoli ničesar daroval. Boljši parlament more priti samo iz sedanjega slabega in v svoji sestavi nenaravnega parlamenta, boljšo ustavo moremo doseči samo ustavnim putem. Naj bo sedanjí parlament tak ali tak, — jedino mesto je, kjer moremo kaj priboriti, kaj doseči; na drugih odločilnih mestih nimamo Slovani veljave in moči. Gledati je torej treba za sedaj, da ta parlament, ki ga imamo, dela, dokler ne dobimo drugega; gledati je treba, da ne izgubimo še te slabe ustave, dokler ne dobimo druge, boljše. — Slovanske stranke v zbornici, ki so se vsled češke obstrukcije druga drugi znatno odtujile, naj se združijo v vzajemno delo v blagor slovanskih narodov in v obrambo njihovih pravic; združene in edine bodo vladale parlament ter bodo tako v položaju, da dosežejo mnogo, česar bi s

protiparlamentarno politiko nikdar ne mogle doseči.

Da je to koristno in plodno delovanje omogočeno, je zasluga Mladočehov, ki so opustili svojo dosedanje taktiko ter si pridobili s tem zrelim političnim činom novih zvestih zaveznikov v svojih dosedanjih prijateljih ter zahvalo avstrijskih slovanskih narodov.

Dopisi.

Iz Dornberga. Odgovor mimogredemu potovalcu, dopisniku v zadnji sobotni »Soči«. Glejte ga no! Slučajno se je napotil do Ajdovščine; od kod pa, tega nam ni povedal. Po geografični karti smo še le izvedeli, da se pride iz Št. Petra na Pervačino. Res čudno je, da se ni tu malce oddahnil pri svojem kolegi. No, mora biti že izdaten uzrok, da tega ni storil ter jo rajše mahnil naravnost v Zalošče; je bajje kraj »bolj imeniten«. Vstopil je v krčmo in — glejga no! — Jurčič je oživel — tako lepo nam opisuje karikature v krčmi. Povedal nam je, kaj vse so se pivci v krčmi pogovarjali in — slednjič tudi — kako se je tu živinče malo oddahnilo, da je potem lažje dopis za »Sočo« skovalo.

Kar čenča o pošti, je vse le sodba slepca o barvah. Naj stopi za trenotek na poštni urad dornberški, tam že dobi podatke, od kod je prišel načrt in do kje naj sega »Loco«. Župan ni kriv ničesar. Kar čenča o neki šolski deklici, ki je bila ostavljena v Trstu (kar vedó že vse miši po Tabru) in zakaj je bila ostavljena, vse to izve pri g. nadučitelju Križmanu. Kakšno skrb ima pa za občinsko hišo, kaplanijo, koliko praznih prostorov bi se lahko dalo v najem itd.! Očita slabo gospodarstvo.

Resnica je to: Županstvo rabi za pisarnico jedno sobico, jednako sobico za arhiv ter jedno dvoranico za javne seje. V jedni sobi se vezbajo občinski pevci — ostaja tedaj ena kuhinja, katero bi se lahko dalo v najem, pa — kuhinja je kot uhod v dvorano in v pevske sobe. Naj le pride g. dopisnik, se mu odda ono

kuhinja v najem, mu bo dobro služila. Ko bodo javne seje, bode tam lahko prodajal mimoidočim obč. zastopnikom svoje »liberalne modrosti«, osobito o hudi vročini, ali pa — »o pasjih dnevih«. Kakó mu je v skrbi orožniška vojašnica!? Dopisnik naj se le potolaži in mirno v Morfeju spi. Čemu stavi županu na rovaš, da je on vsega živ, ker dane mara imeti orožnikov? Za to da odlaša z gradanjem vojašnice? O svojem času bo že videl novo vojašnico, ako ga prej ne spravi v krtovo stanovanje poraz njegovih liberalnih bratcev pri bodočih občinskih volitvah.

Kar zadeva očitanje županu glede slabega gospodarstva, pada pač nazaj na rovaš dopisnika, ker ni vreden, ko tako piše, človeškega imena. Naj dvigne glavo pošten Dornberžan ter naj nam pové, kdaj prej je prekosilo v dornberškem županstvu gospodarstvo sedanje? Zakaj predočuje in stavi v ogled ljudem one temne čase, ko je živel še »njegov prijatelj« (?)! Naj se le potruži v občinsko pisarnico in videl bo na lastne oči, da je bil »opravilni zapisnik« sedem mesecev pred njega smrtjo — brez zabeleženih spisov. Tačasni župan moral se je jedino zahvaliti sedanjemu tajniku na c. kr. okr. glavarstvu v Gorici, da ga je rešil velikih sitnostij. Rečem z Izaijam: »Gorje mu, ki hvali slabo za dobro in narobe«

Konečno dopisnik »Soče« priporoča Dornberžanom, da takih mož, kakoršen je sedajni naš župan, naj v bodoče ne volijo več v starašinstvo. Očita mu slabo gospodarstvo itd. Se ve, g. dopisnik bi rad imel vse starašine iz »liberalnega hleva«. Pa ne boš Jakec hrušk pekel; ker, ako ti pride na pomoč »vseh sedem hudobnih duhov« in po vrhu še Belcebub z Luciferjem — ne bo nič. Dornberžani, kakor tudi Prvačkovci so dolžni voliti v svoja občinska zastopa samo take moze, ki imajo na srcu ljudski blagor in so vneti za splošne občinske koristi in blaginjo iste in ne takih, ki jim je Bog »ona vas pod rebrami« in ki bi obračali vse občinsko delovanje le

LISTEK

Iz teme na svetlo.

Slovaški: M. Kukučin (Benčur).

(Konec.)

II.

Edini sin bogatega Pavla Možina je preživel mladost v obilnosti, brez skrbi. Imel je vse, s čemur le more osoda obdariti človeka: mladost, zdravje, prijatelje, polja, gozde, in pred vsem roditelje. Pod njihovim varstvom je odrasel v lepega mladeniča. Niti vedel ni, kaj je to žalost, kaj skrb. Tudi srcé ni spoznalo nobenih britkosti, ko se je pojavila prva ljubezen. Kajti ta, ki mu je bila druga, mu je bila odmenjena od roditeljev že od zibke.

Dvajseto leto mu je bilo usodno. Župan ga je spravil v mesto in se vedel z njim zelo uljudno. Pot ni bila težka; z njim so šli vsi pevaje tovariši sé šopki na klobukih. Tudi on je prepeval, ali nekaj nepokoj mu je stiskal srce. Ko so prišli v mesto, župan niti gledal ni na druge. Samo njega je peljal v krčmo, in tu mu je dajal vse, kar je le mogla poželeti duša. Gostilničar je prinesel na mizo jedi in pijače; ali Andreju ni šlo nič v slast. Potem ga pelje župan v neko veliko hišo, ki jo zovejo »kresijo«.

In tam so ga obračali v neki veliki izbi, gospod se sabljo ga je potapljal po ramenu in zapisali so ga v veliko knjigo.

Njegovi tovariši so se vrnili tedaj po poludne pevajoči domov, Andrej pa je prišel še le zvečer pobešene glave, ostrizenih las in z nekako težo na duši.

Kaj mu je pomagalo to, da ga je župan gostil ves večer in se pogovarjal z njim; da se je ozirala vsa vas na njega — kakor v kako višje bitje; da mu je bilo prosto podreti most na sredi vasi, ali natepsti tovariše brez vsakega vzroka, z vsakim spreti se in se mu vendar ni trebalo batí niti župana ne? Za vse to mu ni bilo mar. Prišla je jesen, mati mu je izpekla kolačev, belih kot sneg, oblila jih s trpkimi solzami ter dela v nov torister (torbo). Tam so bile tudi bele srajce, polikane kot papir, in župan je prinesel še dar od občinarjev: štiri nove mušelinaste srajce in denarja, da ga Andrej še nikoli ni imel toliko. Pred hišo je obstal voz — najel ga je bil sam župan — v njem so bili zapreženi konji kot jeleni, okrašeni s trakovi in robci — kakor bi šlo na svatbo. Skočil je na voz, sedel k županu in se peljal skozi vas.

Vsi so ga spremljali in stegovali roke proti njemu; ali on ni videl nič in

kar na slepo je stiskal roke, kakor se se je namerilo. Oči so mu zalile solze, in le za časek je videl v solzah jasni obraz. Na mostiču pred hišo je stalo dekle — kakor prikovano k tlem. Ni se rinila k vozu, niti plakala ni — gledala je za njim z nemo boleštno; ali oči so govorile:

»Zvesta ti za vselej!«

Minula so tri leta vojaške službe, in Andrej se je vrnil srečen v svojo domačijo. — Očeta ni dobil več živga. Še pred letom je bila pri Možinu svatba in Andrej se je po treh letih britkosti toliko bolj radoval rodbinskega ognjišča.

Bil bi srečen celo do današnjega dne, ko bi ne bil prišel črni gost v vas. Kakor vsak gost, je pogledal tudi ta v najljubeznjivejo hišo v vsej vasi, k Možinu. Očividno mu je ugajala pridna žena, in vzel jo je seboj. Branila se ga je sicer, Andrej je dovolj plakal: prva žrtev legarja prinesenega iz Pešte, je bila mlada Andrejeva žena.

Tri leta jo je objokaval, in bil bi jo do danes, ko bi mu ne bilo potreba skrbne gospodinje za njegovo gospodarstvo. Poiskal si je tiho, starejšo vdovo. In kar je iskal, je tudi dobil. Ko bi bil iskal več, bi bil dobil tudi to. Ali nje-

govo srce je bilo zaprto in ključ od njega je bil vrgel s prvo grudo zemlje za prvo ženo v grob.

Tiha vdova mu je umrla v starosti ter mu zapustila tudi svoje zelo lepo premoženje. In Andrej je bil vdovec v drugo.

Morda bi bil ostal še danes vdovec; ali ljudje mu niso dali pokoja. Dasi je štel skoro že šestdeset let, vendar so ga še hotele za moža. Srca so vzdihale po njem skrivši, a posebno še po njegovih tolarjih, ki jih je imel bajne mernike. In vzdramil se je iz te nečutnosti ter se jel ogledovati nekako trezno okoli sebe. In ako mu je obstalo na črnooki vaški krasotici. In ogenj teh očíj mu je raztopil ledeno skorjo, in pod uplivom teh očíj je zbledel v njegovem sreču obraz prve ljubavi. Andrej je čutil, da živi morajo nekako pozabiti rajne in se radovati sé živimi...

In tako je postal soprog Barbin. Ni sicer šlo tako naglo, kakor se to zdaj pravi, ali kakor bi bil to želel Andrej. Mlada žena mu je postavljala različne pogoje. Ni se mogel upirati »ljubavi«, ki je govorila s takimi ustnami — njemu, staremu, skoro že osivelemu vdovcu. In Andrej je zapisal ženi vse, njemu pa je ostal od vsega velikega premoženja le prevžitek.

za svoje osebne koristi ter kako bi se dalo ložje obogatiti. Osebito Prvačkovce opominjam na to, ako si hočejo utrditi trajno samostojnost. Srečni so le oni narodje, ki imajo za zastopnike take može, ki skrbijo za splošni blagor ljudstva — to načelo velja tudi v ožjem krogu za občine sploh. Propad, gotov propad preti pa onim narodom, katerim se vsilijo taki voditelji, katerim je narod in ljudstvo deveta briga in vse le jedina zadača — lastna korist.

Nekaj časa sem prišlo je tu na deželi v modo, da se nekateri radi nazivljejo „liberalci“. Kaj pa so prav za prav ti „novoliberalci“? Ti „novi liberalci“ ne poznajo ni trohice zdravih liberalnih načel, pač pa že vsakdo, ki zna zabavljati „črez farje“ misli, da je že pristen liberal in že zabiležen po načelniku v „zlato“ (!) knjigo „narodno-napredne“ stranke. In taki huj-skači tvorijo zdaj novo „narodno stranko“ na Goriškem! — Ali, gospoda moja! S takim liberalizmom Slovenci ne pridemo do smotra, po katerem smo koprnili v mojih mladih letih. Tak gnjili liberalizem nas vodi v pogubo in je za naše prosto ljudstvo smrten strup ter za vesoljno človeško družbo velika nesreča, katere posledice so — splošna revolucija.

Bercetov tajnik.

Iz Sv. Križa na Vipavskem. Vzajemno-podporno društvo za zavarovanje goveje živine v Sv. Križu je imelo dne 24. febr. t. l. III. letni občni zbor, katerega se je udeležilo zadostno število družstvenikov.

Predsednik g. Peter Medvešek je poročal v imenu nenavzočega blagajnika o denarnem stanju, katero je, kljubu precejšnjemu številu nezgod pri živini, vendar dovolj ugodno.

Največ nezgod je bilo v Plačah. Ker nekateri oddelčni računari niso še storili svoje dolžnosti ter ugotovili račun, ni bilo mogoče rešiti računa, ampak se je sklenilo, da se predloži izrednemu občnemu zboru račun, ko bo ugotovljen.

Za l. 1901. se je sprejela dosedanja zavarovalnina $1\frac{1}{2}\%$ vrednosti zavarovane živine ter 20 h vpisnine.

Nemarnost v vplačevanju zavarovalnine je zakrivila, da dvojim bivšim družstvenikom se ni moglo poravnati občutljive škode na poginolem živinčetu.

Ako bi bili družstveniki vršili svojo dolžnost do društva in ako bi bili tudi društveni ogledniki in odborniki vršili vsi svojo dolžnost, poravnalo bi se bilo prav lahko vso škodo na živini. In ta namen ima društvo. Na društvenih odbornikih in oglednikih je največ ležeče, da društvo vrši vsestransko svojo dolžnost. Upajmo, da bo v prihodnje boljše tudi na to stran.

V načelstvo so bili izvoljeni gg. Peter Medvešek, nadučitelj — predsednik, podžupan Jernej Simonič, podpredsednik, učitelj Fr. Šinigoj, tajnik, župnik Iv. Kodre, blagajnik, njegovim namestnikom starešina Ant. Stopar.

Odbornikom gg. podžupan Karol Belja, podžupan Fr. Stanič, Al. Hrobat, Fil. Pavlič, podžupan Fr. Vrtovec in Ivan Špelt.

Ogledniki gg. živinozdravniški pomočnik Ant. Zgonik, Ant. Breščak, Anton Valič, Miha Stopar, Tomaž Košuta in Al. Novak.

V nadzorništvo gg. podžupan Jožef Volk, župan Filip Terpin in Franc Batič. Društvu želimo v prihodnje obilo uspeha!

Iz vipavske doline. (Unijatstvo v Velikih Žabljah.) Mnogo besedovanja je prouzročalo versko gibanje v vasi Velike Žablje, davkarski občini v županiji Sv. Križa.

Doslej se ni še pojasnilo, kako je prišlo do tega besedovanja. V kratkih vrsticah hočem pojasniti, kako je prišlo do tega.

Velike Žablje so vas, ki je do dandanes vikarijat, odvisen od župnije Sv. Križa. Pred dobrimi sto leti je spadala vas tudi cerkveno pod Sv. Križ. Vsled

prošnje so dobili Veliko Žabeljci kaplana, ki je postal tekom let vikarij.

Ranjemu vikariju je bilo prirastlo k srcu kakor občanarjem sploh, da bi se vas odtrgala od župnije ter postala povsem samostojna.

Njegov trud ni ostal brezuspešen. Sedanji kriški župnik je bil le začasno imenovan tudi kot župnik Veliko-Žabeljski.

Da bi se ločili, zavezali so se vaščani, da bodo plačevali prihodnjemu svojemu župniku postavno plačo.

Ker pa le niso dosegli tako hitro, kar so želeli, začeli so nekateri groziti z unijatstvom, če tudi niso imeli drugega namena, nego ločiti se od župnije, naj velja, kar hoče.

Kakor se sliši, je gotovo, da dosežejo svoj namen glede samostojnosti in potem bo konec sanjarstva o unijatstvu.

Čudno pa je dejstvo, da so Veliko-Žabeljci jedini v dosego samostojnosti, a drugače vladajo med njimi največje razprtije.

Niso še dosegli samostojnosti glede cerkve, že so začeli zopet akcijo za samosvojo županijo.

Vas, ki šteje ne celo 500 ljudi, hoče biti vsestransko samosvoja.

Od strani županije Sv. Križa ni nikakega zadržka in ugovora proti ločitvi. Kakor župnija tako tudi županija Sv. Križa nima drugega od Veliko Žabeljcev, nego večne sitnosti in neopravičenih očitanih.

Prihodnost pokaže, kako se bodo počutili, ko bodo povsem samostojni. Ako boše njim prav, bode tudi drugim.

Tedaj le ločitev, a le s pomočjo resničnih razlogov in ne napuha in prevzetnosti, ki ne obrodi nikjer dobrega sadu

Iz Svetega. (V obrambo). Dopisniku iz Šute v „Soči“ od 2. marca t. l. št. 26 odgovarjam to-le:

Šolsko poslopje v Svetem so v resnici priskrbeli moji predniki, a manjkalo je še temu poslopiju — stranišča. Prostor pa, na katerem se je imelo sezidati stranišče, je bil lastnina mladoletnih Trampuš iz Trsta. Za ta prostor je bilo potreba odsteti 400 K. Ker sem pa od svojih prednikov prejel popolnoma prazno občinsko blagajno, moral sem založiti 400 K iz svojega žepa, seveda proti povrnitvi.

Glede vodnjaka v spodnji Šuti bodi dopisniku povedano, da se je isti nahajal takrat, ko je bil načelnik v spodnji Šuti in je stanoval prav tik njega, v ravno takem stanju, v kakršnem se nahaja dandanes. Ako par mesecev ne dežuje, se vodnjak posuši. Ker so ga pa „naprednjaki“ sedaj namočili v „Soči“, se takrat mogoče ne bo hitro posušil.

Sicer pa, kedaj je bila predložena gospodarskemu svetu kaka vloga za popravo vodnjaka, katero bi bil gospodarski svet zavrnil? Razumni ljudje govore, da vodnjaku ne manjka drugega, nego to, da se steka vanj premalo strešnice. Zato pa bi vodnjaku ne škodilo, ako bi se poleg njega sezidalo morebiti kako — šolsko poslopje s široko streho in s potrebnimi žlebi, po katerih bi se stekala vanj iz tega poslopja — strešnica. — No, poleg zgorej omenjenega vodnjaka pa imamo še drugega, ki je na razpolago celi občini in v katerega se steka strešnica od strehe šolskega poslopja in pa od cerkvene strehe. Ko bi se bil dopisnik napil te vode, bil bi pisal „Soči“ dopis iz Svetega in ne iz — Šute.

Kar se pa tega tiče, da bi bil jaz rad še nadalje za načelnika gospodarskega sveta za to, ker imam 150 „žernad“, povem mu, da imam jaz na leto, izvzemši nedelje in praznike 300 „žernad“, a teh mi ne vzameta ni „Soča“ ni dopisnik.

Sicer pa imam jaz dovolj s čem gospodariti doma in mi ni treba nalogati si še skrbi z občinskim gospodarstvom. Do tega mi je pa vedno bilo in mi je še dandanes, da bi vladal v občinskem gospodarstvu — red....

Anton Jazbec, načelnik.

Politični pregled.

Državni zbor.

Poslanska zbornica ima ta teden vsak dan seje. Kakor smo že poročali, vzprejela je v ponedeljek v drugem in tretjem branju zakonski načrt glede kontingenta novincev; v torek pa se je bavila s prvim branjem zakonskega načrta glede povišanja davščin na žganje. Ta zakonski načrt je bil v prvem branju tudi sprejet ter se je odkazal posebnemu odseku 36 članov. Med sejo je naznanil predsednik, da mu je došlo od ministerskega predsednika vabilo, naj bi zbornica čim prej izvolila svoje člane v kvotno komisijo. Potem je prešla zbornica k prvemu branju investicijskih vladnih predlogov. Govorili so že mnogi poslanci, a govoril je tudi železniški minister Wittek. Povedal je, da je glavni namen te vladne predloge določiti, na kak način naj se nabavijo potrebna denarna sredstva za zgradbo novih železnice prve vrste in pa tudi lokalnih železnice. Med prve železnice spada gotovo ona, ki ima tvoriti drugo železniško zvezo notranjih naših dežel s Trstom in ki ima namen okrajšati pot prometu ne samo med Trstom in notranjimi našimi deželami, nego tudi med Trstom in južno Nemčijo. Ta železnica je prevelikega pomena za povzdigo našega prvega trgovskega emporija, Trsta. Velikega pomena je pa tudi zaradi tega, ker se bode vsled nje izdatno povzdignila obrt naših notranjih dežel in ker nastanejo razna industrijska podjetja, katera se niso mogla oživitvoriti poprej zaradi pomanjkanja prometnih sredstev. Pa tudi na tisoče in tisoče dela željnih rok našlo bode potem primernega zaslужka. Pobija trditve češkega poslanca Kaftana čes, da bode ta druga železniška zveza s Trstom škodovala češki deželi. V tej seji je nemški radikalec Berger interpeliral predsednika zbornice radi govorov patra Freunda v cerkvi sv. Petra na Dunaju čes, da zlorablja cerkev v politične namene ter da je v svojem zadnjem govoru celo pozval svoje poslušalce, naj se izjavijo, če se z njegovimi nazori strinjajo ali ne. Konec seje je predsednik Bergerju že odgovoril ter mu rekel, da je o tej stvari govoril z naučnim ministrom Hartlom, a ta da mu je rekel, da se on v take stvari ne more mešati.

V včerajšnji seji je bilo dokončano prvo branje vladne predloge glede investicij ter odkazano železniškemu odseku. V tej seji se je tudi izvršila volitev v kvotno deputacijo, v katero so bili izvoljeni sledeči poslanci: Abrahamovic, Javorski, Fort, Kramar, Kaiser, Menger, Kathrein, Povše, Schwegel in Zedtwitz. Prihodnja seja bode v ponedeljek ob 5. uri popoldne.

Macedonija.

Turška vlada je že poslala svoje vojaštvo v Macedonijo, da zatre ondi ustanek. Ne drži se pa naloga Rusije, ki je naročila Turčiji, da naj napravi red v Macedoniji, a da naj pri tem prizanaša nedolžnim. Kajti Nuri paša, kateremu je poverjena ta važna naloga, ne more zatajiti nasproti macedonskemu krščanskemu prebivalstvu slovanske narodnosti svoje — turške naravi. Njegovi vojaki in žandarji pod vodstvom Mehmed paše uganjajo nasproti ljudstvu jednake grozovitosti, o kakoršnih je svet vajen slišati vsikdar, kadar nastopa turški krvolok nasproti kristjanom. Požiganje vasij, trpinčenje nedolžnih in skrunjenje žensk je na dnevnem redu, kakor koli udero Nuri paševe tolpe. Ljudstvo trumoma zapušča svoja bivališča ter beži na srbsko, bolgarsko in črnogorsko ozemlje. K temu prihaja pa še ta zla okolnost, da Turki in Albanci širijo govoric, da je Rusija ukazala zatreti ustanek v Macedoniji. Ljudstvo je vsled tega obupano ter vzklika: „Čar nas je zapustil, car se ne meni več za našo nesrečo!“ Resnično pa je, da turško divjaštvo prekorača meje dovoljenega in se ne meni za nikake ukaze. V vasi Dračevo se je že vršilo več krvavih spopadov med kmeti in turškimi žandarji.

O dogodkih v Macedoniji se še poroča, da je število v Solunu zaprtih Bolgarov 2000. Vsak dan dovajajo žandarji pa še vedno novih v zapore, ki bodo kmalu prenapolnjeni Turška pošta kontrolira vsako pismo, naslovljeno na Bolgare. Uprava avstrijske pošte v Solunu je dala turškim oblastim popis Bolgarov, ki dobivajo potom avstrijske pošte rekomandirana pisma. Vsi označeni Bolgari so aretirani. O prihodih vlakov prime turško redarstvo vsakega Bolgara, ki je došel od zunaj v Solun. Ko jih vodijo po ulicah zasramujejo jih Turki, cigani in židje. Nesrečne žrtve so na pol mrtve, predno dospó v trdnjavo. Tam pa jih mečejo v gnjusne in tamne luknje, iz katerih izide malokateri živ. Ogorčenje v Bolgariji raste. Mace-

donski odbor se prizadeva, da izzove ustanek ter takó prisili Rusijo, da ali diplomatičnim potom ali z orožjem stori konec sedanjim neznosnim razmeram v Macedoniji.

Razmere na Španjskem in v Portugalu.

Razburjenje, katero so uprizorili židje na Španjskem zaradi poroke španjske prestolonaslednice s članom krščansko misleče rodbine Bourbonov, Karlom Bourbonom, se je zaneslo tudi naosedna portugalska tla, kjer se ljudstvo nahujskano po židovskih agentih, jednako spozablja nasproti duhovščini kakor na Španjskem. V Španiji bi bil že sicer zopet mir, ker je vlada ugodila nekaterim formalnim zahtevam ljudstva, a hujskači niso zadovoljni še, marveč našlo se je novega netiva. Zdaj je na dnevnem redu pobiranje užitninskega davka. To je dalo z nova povod razburjenju. Ljudstvo napada užitninske uradnike s kamenjem ter so jih mnogo ranili v Lizboni so vojaški gojenci politične šole priredili demonstracijo proti jezuitom. V Madridu so razgrajali trgovski pomočniki, ker so imeli nekateri trgovci ob nedeljah nekaj ur odprte trgovine. Vendar je oblast že tu in tam zadušila nemire in je upati, da vsaj za jedenkrat zavladajo redne razmere.

Vojna v južni Afriki.

Angleži razširjajo vest, da je konec vojne v Afriki pred durmi, ker hoče Botha v kratkem kapitulirati. Da bi predsednik Krüger kakorkoli ne uplaval na Botho, so Angleži poskrbeli za to, da noben brzojav Krügerjev, ki se nahaja zdaj v Bruslju, ne dosepe v južno Afriko. Mir se bode sklenil na ta način, da angleška vlada da popolno pomiloščenje vsem vojne deležnim Burom ter da zopet sezida Burom razrušene domove; obe republikli, Oranje in Transvaal dobiti lastno upravo, a pod angležkim nadzorstvom.

Da so taki pogoji naravnost sramotni za Bure je samo ob sebi umevno in bi jih bili lahko sprejeli že koj v početku in ne bi trebalo prelivali toliko krvi in prestajati toliko gorja. Znano je tudi Burom, da gre Angležem jedino za to, da dobijo pod se obe republikli na zvijačen način, ne pa da bi držali le jedno besedo Burom. Da bi po kapitulaciji ne bilo obstanka v svoji domovini njejednemu Buru, to ti poslednji prav dobro vedo, zato je le prazno govoričenje Angležev o kapitulaciji in le njih pobožna želja. Kakor govore prav zanesljiva poročila, se pač Angležem že tako hudo godi, da utegne priti do kapitulacije Kitchenerja pred Botho, ne pa nasprotno. Kajti Angleži nimajo ni v Afriki ni dragod nikjer pravih prijateljev, a z Buri simpatizuje vse. Mej Angleži samimi pa vlada največja nesložnost in popušcanja armade so na dnevnem redu. Zato želé Angleži miru, a ne Buri.

O gibanju Dewetovem se poroča, da maršira od bližine Bloemfonteina z največjo hitrostjo s 400 Buri proti Bouffonteinu ter da mu je cilj Kronstadtska železnica. Štirje burski oddelki pod generali Pretorius, Brand, Herzog in Kolbe so v jugovztočnem delu Oranje, njihove čete so razdeljene v male oddelke. Brand je napal Angleža Plumerja, ko se je ta pripravljal, da vjame Deweta, ter mu prouzročil velikih izgub. O Dewetu pa že poročajo sami Angleži, da se proti njemu ne da storiti ničesar več, zato pa ob jednom trsojijo laž, da se Dewet ne more več braniti. Taka so angleška poročila. Znati pa je treba, da imajo Angleži v Ladysmithu urad in časopis, ki raznaša same laži.

Domače in razne novice.

Cesarjev dar. — Nj. Velič. cesar je podaril iz lastne blagajne 1000 K za nabavo zvonov v Gorenji Brancii.

Imenovanje. — Deželni odbor goriški je imenoval svojim tajnikom g. dr. Alojzija Petterina, ki je doslej kot finančni konceptist opravljal službo davčnega referenta pri okrajnem glavarstvu v Sežani.

— Nj. Velič. cesar je imenoval župnika na Voloskem, g. Vinka Zamlića členom deželnega šolskega sveta za Istro. Dosedaj je zastopal cerkev v tem šolskem svetu župnik v Cittanovi g. Druscovich, ki je bil po mišljenju Italijan, ki je pa pred kratkim časom umrl. Tržaški žid „Piccolo“ se jako huduje radi tega imenovanja in misli, da se je zgodila s tem, da je bil imenovan duhovnik hrvatske narodnosti članom istrskega deželnega šolskega sveta, gorostasna krivica, kakor da ne bi vedel, da živi v Istri dve tretjini ljudi, ki so slovanske narodnosti! Takih „krivic“ se nadejamo, da doživi „Piccolo“ še mnogo, ako spozna naša vlada svojo pravo dolžnost nasproti nam Slovanom in pa nasproti naši državi sami.

Osebnost. — Listi poročajo, da je ravnatelj tukajšnje državne realne šolske svetnik g. dr. Egidij Schreiber vložil prošnjo za vpokojenje.

Duhovske vesti. — Č. g. Janez Vidmar, župnik v Breginju, je imenovan župnikom-dekanom v Bovecu. Čestitamo!

„Sneguljčica“. — Opozarjamo naše slavno občinstvo z nova na jutrišnjo predstavo „Sneguljčice“ v naši Gitalnici, katero priredi ženska podružnica družbe „Sv. Cirila in Metoda“. Opozarjamo z nova, da je dobitek od te veselice namenjen našemu slovenskemu šolstvu v Gorici, za katero treba donati v enotnem žrtvu. Prepričani smo torej, da vsako, ki se čuti za naš narod in njega usodo v tem po neprijateljih tako obleganem mestu, prihihi na to veselico, ali prispeva drugače za označeno rodoljubno svrhu. Kdor bi bil nasprotnega mišljenja, oni bi že dal spričevalo o sebi, da mu je naše šolstvo dovela briga ter da ni bil še nikoli pravi rodoljub slovenski. — Torej jutri ob 8. uri zvečer vsi k „Sneguljčici“.

Načelnistvo goriške ženske podružnice sv. C. in M. nas je naprosilo da objavimo: Da naznanilo o „Sneguljčici“ ni natisnjeno v vseh v Gorici izhajajočih slovenskih listih, temu ni kriva podružnica, kakor bi utegnil kdo misliti; kajti od nje dobili sta obe slovenski tiskarni v Gorici enak rokopis naznanila in sporeda, z izrečno prošnjo do uredništva radi sprejema v liste. Saj smatra podružnica podpiranje slovenskega šolstva za zadevo, ki je visoko vzvišena nad vsakim strankarskim stališčem.

Za „Šolski Dom“ je prejel denarničar: Josip Goljevšek, voletržec v Gorici 20 K; c. kr. prof. Simon Rutar v Ljubljani 20 K; blagorodna gospa Avgusta Santel 2 K; M. Zega, župan v Kanalu, na račun ustanovnine 20 K; mesečni doneski za februar: Gg. Fr. Blažon 1 K, Leop. Bolko 2 K, svet. tajnik I. Fon 4 K, okr. nadzornik Finžgar 4 K, fotograf Jerkič 2 K, prof. Jos. Ivančič 10 K, notar Jos. Kavčič 2 K, trgovec Fr. Kavčič 2 K, trgovec Rud. Konjedic 2 K, trgovec Ant. Koren 2 K, katehet Al. Kovačič 2 K, „Krojaška zadruga“ 20 K, prof. Andr. Kragelj 5 K, kaplan Jos. Ličan 10 K, prof. Gust. Novak 2 K, prof. Fr. Orešec 2 K, prof. Gvaiz 2 K, dr. Jos. Pavlica 2 K, dr. A. N. Papež 2 K, svetovalec Iv. Pirjevec 2 K, svetovalec M. Rutar 2 K, vadm. učitelj Fr. Sivec 2 K, prof. Ant. Šantel 5 K, katehet Andr. Tabaj 2 K, not. kandidat Ferd. Terkuč 2 K, prof. Fr. Znidarčič 2 K, drž. pravdnik Jeglič 3 K. — Ženska podružnica družbe „Sv. Cirila in Metoda“ v Dornbergu je poslala za „Šolski Dom“ 25 K, glavni družbi v Ljubljano pa 22 K.

— Upravištvu „Gorice“ je došlo: g. Štefa Kinderčev 10 K; gospa Terezina 10 K.

Vsem darovalcem: Srčna hvala!

Konstituiranje cestnih odborov. — Te dni sta se konstituirala cestna odbora za goriško okolico in za ajdovski okraj. Goriški cestni odbor si je izvolil svojim predsednikom gospoda Antona Klančiča, deželnega poslanca in župana v Podgori; podpredsednikom pa gospoda Antona Mozetiča, župana v Solkanu. — Ajdovski cestni odbor si je pa izvolil za predsednika gospoda Filipa Trpina, župana v Sv. Križu, a podpredsednikom gospoda Leopolda Bolko-ta, župana v Črničah.

Dopolnilne volitve v osrednji odbor c. kr. kmetijskega društva v Gorici so se vršile te dni za kmetijske odseke ajdovski, cerkljanski, tolminski in združene okraje kanalsko-bolško-komensko-sežanski. Izid v prvih treh je ta-le: Ajdovski odsek si je izvolil zastopnikom gosp. Ignacija Kovača, posestnika v Ajdovščini, cerkljanski gosp. Ernesta Klavžarja in tolminski istega. Kako so volili člani združenih okrajev, nam še ni znano. Gospod Klavžar je sprejel izvolitev zastopnikom tolminskega okraja, kateri okraj je tudi do zdaj zastopal v osrednjem odboru. Za cerkljanski odsek se pa razpiše nova volitev.

Izstop iz „Trg-obrtno zadruga“. — O zanimivi razpravi pred okrožno sodnijo dne 2. marca t. l. naj navedemo neka pojasnila. Tožitelja g. Štef. Makuc-a je zastopal velerodni g. dr. Josip vitez Tonkli, zadrugo dr. H. Tuma. Vitez Tonkli je v svojem zagovoru povdarjal, da se gre za načelo, je-li izstop dovoljen pred preteklo odsekove dobe ali ne. Njegovo dokazovanje je bilo kakor vselej mirno, jasno in logično, da mu dr. Tuma ni vedel kaj odgovoriti. Sodni dvor je v vseh točkah potrdil dokaze vitez Tonkli-ja in zavrnil prazne razloge dr. H. Tume. Med drugim pravi sodni dvor v razlogih: „Določilo § 13 (društvenih pravil) je protivno onemu § 54

zakona od 9. aprila 1873 št. 70 drž. zak.; katero dopušča vsakemu članu izstop iz zadruge z neomejenim jamstvom v kateremkoli slučaju tudi ako je društvena pogodba ustanovljena za določeno dobo. Torej omenjeno določilo § 13 ne more biti niti veljavno niti obvezujoče za člane društva, kajti § 11 zakona od 1873 prepoveda izrečno, da se društvena pogodba sme odreči določilom tega zakona, izvemši one točke, v katerih je izrečno izjavljeno kot dopuščena“.

Sodni dvor je ob enem prisodil zadrugi vse troške v znesku K 90/06.

„Soča“ in „Centralna Posojilnica“. Proti sklenjeni pogodbi je začela „Soča“ vnovič napadati „Centralno Posojilnico“ in sicer z veliko srditostjo. Mi ji ne bomo odgovarjali, saj itak vsi vedo, da kadar „Soča“ o nas zine, laže. Njeni napadi so najbolje priporočilo „Centralne Posojilnice“. In res, še vselej ko je „Soča“ spustila na naš zavod kak fulminanten članek, so nam prijatelji poslali novih vlog kot odgovor na „Sočine“ laži. To je tudi čisto naravno, ker razno iz zelene jeze in srditosti „Soče“ spoznava občinstva kolike važnosti je „Centralna Posojilnica“ in da je stroga dolžnost vseh somišljenikov čvrsto agitirati za napredek zavoda. — Zelenena jeza „Soče“ pa tudi priča, da „Centralna Posojilnica“ dobro napreduje in da ji „narodna-napredna“ stranka nič več ne more. V sled tega rase pri naših somišljenikih zaupanje do zavoda, pri nasprotnikih pa — jeza.

Smešna je zahteva, da naj „Centralna Posojilnica“ objavi bilanco pred preteklo leta. Počakajte, da sklenemo leto 1901, ki je prav za prav prvo celo upravno leto in tedaj vam posvetimo z bilanco. G. dr. Tuma je nedavno pred sodnijo trdil, da „Trgovsko-obrtna“ zadruga sklepa bilanco še le vsako peto leto, od nas pa zahteva bilanco vsaki — sedmi mesec. — Mi smo v svoji hiši sami gospodarji in nismo vam nič dolžni, vi pa nam mnogo. Vi ste torej nam dolžni račune pokladati, ne mi vam. Ali razumete g. Gabršček?

„Goriška ljudska posojilnica“ in „farska“ podlaga njeni reklami. — „Goriška ljudska posojilnica“ jako pridno inserira v „Soči“. Možje okoli tega denarnega zavoda so pač napredni in poznajo vsled tega bolje nego kdo drugi pomen reklame, kar lastnik „Soče“ gotovo tudi odobruje, ker mu tako ravnanje najbrže ni na škodo.

Pa to smo hoteli omeniti le mimogredé. Naš glavni namen je konstatirati, da se naši „naprednjaki“ pri vsi divji gonji nič ne sramujejo delati reklamo za svoj denarni zavod na „farski podlagi“, ali bolje rečeno, na podlagi „farskega“ denarja.

V svojih oglasih v „Soči“ izkazujejo namreč še vedno svoto hranilnih vlog iz leta 1899 — v kateri je zastopane premnogo „farskega“ denarja.

Smo pa danes že v sredi marca 1901 in od leta 1899 do danes se je na svetu že mnogo spremenilo in tako tudi v stanju hranilnih vlog „Goriške ljudske posojilnice“, zaradi česar bi bilo pričakovati, da izkazuje „Goriška ljudska posojilnica“ sedanje stanje hranilnih vlog, ne pa ono iz leta 1899, za katero ne dá žid ničesar! Ako bi mi tako ravnali, zagnal bi ves „naprednjaški“ Izrael huronski vrisk in pisk, češ: „Glejte jih klerikalne lopove, kako hočejo slepiti ubogo nerazsodno slovensko ljudstvo!“ No, mi nim sicer taga ne rečemo, ali mislimo si vendarle svoje, kakor tudi opozarjajoč naše ljudstvo na ta amerikanski način reklame naših „naprednjakov“, ljudstvu priporočamo, da si tudi ono — misli svoje.

„Sočin“ prazen strah pred konkurenco. Kanalski mežnar in kakor se nazivlje v 61. števil. „Edinosti“, „posestnik in starašina“, g. Valentin Kofol, nas je v „Edinosti“ neopravičeno napadel ter nam nekaj očital, česar mi nikdar zakrivil nismo. Proti takemu napadu smo se mi branili ter se vprašali, ali ni ta človek prismojen?

To našo obrambo je zadnja „Soča“ hlastno pograbila ter jo po svoji stari navadi zvijačno spremenila v napad na Kofolovo osebo. „Soča“ in njeni kolovodje so se sicer izrekli za nasestersko načelo proste konkurence, nastopajo pa povsod in vsikdar odločno proti njej, kjer bi jim znala škodovati. Tako smatra „Soča“ tudi neopravičene napade na osebe kot izključno njen privilegij. Tako obrt se imenuje v časniskem jargonu novinarsko banditstvo. Zato bodi povedano „Soči“, da jej nismo hoteli delati v tej — obrti nikake konkurence, ker mi nismo napadali Kofola, nego smo se le branili pred njegovimi napadi. „Soča“ naj se torej nikakor ne boji

in slovesno izjavljamo, da jej nočemo delati konkurence v znani njej priljubljeni obrti.

Onđriček v Gorici. Slavni češki goslar František Onđriček koncertoval bode dne 22. t. m. v veliki dvorani hotela „Central“ (Dreher).

Mestne volitve goriške. — Mestni magistrat goriški naznanja, da so volilne liste za prihodnje dopolnilne mestne volitve in sicer za dobo štirih tednov od 12. t. m. naprej izložene ter da si jih ima pravico v tem času vsakdo ogledati pri magistratu, a to vsak dan od 9.—12. predpoludne in od 3.—6. popoldne. Za morebitne reklamacije se pa določuje osemndnevni rok, začetiš z 9. aprilom t. l.

O zadnji čudoviti prirodni prikazni dne 11. t. m., o kateri smo tudi mi poročali, prihajajo iz vseh stranij slovenske domovine jako zanimiva poročila. Dočim je pri nas le padal rudeči dež, padal je po mrzlejših krajih rudeči in žolti — sneg. Povsodi pa je stvar naravnost na ljudstvo nenavaden utis, kar ni nič čudnega, saj ljudje ob takih prilikah le preradi verjamejo, da bo — vojska ali kaj takega. — V Italiji je bilo ljudstvo, ko je videlo padati „pioggia di sangue“ (krvavi dež) tako zbegano, da je mislilo, da je že tu sodni dan. — Resnično pa je bilo uzrok temu pojavu to, da je prignal orkan iz afriške pušave ondotni rudeči prah, ki se je pomešal v zraku mej dež in sneg. Vsekako pa je to za naše kraje resnično čudna prirodna prikazen.

Aretovan elektrizer. — Te dni je hodil po krčmah v mestu nek elektrizer Maks Waiz iz Monostora na Ogorskem ter še precej dobro elektriziral goste, ki so to želeli, proti primernemu odplačilu. Možu je ta obrt še precej dobro nesla; ko je pa prišel v torek v neko krčmo na Koreniju ter je hotel tudi tam izvrševati svoj poklic, približali so se mu redarji ter ga odpeljali v zapor, ker se ni mogel izkazati s potrebnimi dokumenti.

Podgorski avtomobil. — Vodstvo tovarne v Podgori je naročilo za prevažanje premoga od kolodvora avtomobil. Včeraj so poskušali tega „nevarnega“ konkurenta voznikom, ali že po prvih poskusih mu je sape zmanjkalo, kajti včeraj je običal sredi cesti ondi pred Finetti-jevo palačo. Ljudstva se je nabralo okoli njega vse polno, ymes tudi vozniki a pomiloval „mrlicea“ ni nabeđen, najmanj pa vozniki, ki so dozdaj vozili premog za podgorske tovarne.

Nesreča. V četrtek peljal je 33-letni Anton Živec iz Oseka, ki se je še le pred kratkim časom poročil, dva domova iz gojzda. Nesreča je hotela, da se zvrne voz z drvi nanj. Bil je pri tej priliki tako poškodovan, da so ga morali prenesti v tukajšno bolnišnico usmiljenih bratov. Zlomljeno ima levo roko in tudi znotraj je nevarno poškodovan.

Grozna nesreča v Rutarsu. — Te dni so pustili stariši na dvorišču neke hiše v Rutarsu v Furlaniji dva otroka, jednega od treh, drugega od štirih let ter so šli na delo na polje, ležeče blizu hiš. Otroka sta se na dvorišču mirno igrala; kar pridrvi k njima stara svinja, ki je siloma ulomila vrata svinjaka ter začela jednemu otroku grizti glavo tako, da mu jo je v kratkem razmesarila; drugega pa je zgrabila za trebuh ter mu ga zgrizla. Misliti si je možno, kaka groza je obšla stariše, ko so se vrnili domov in našli oha otroka mrtva. Zatorej se ne more nikdar zadosti imeti previdnosti pri otrocih.

Najdene reči. — Izvošček Josip Stanič je našel v gledališki ulici mal možnjček, v katerem je bilo nekaj denarja, nekaj loterijskih listkov in nekaj družih papirkov.

— Gozdni uradnik Malabarba je našel pred veliko cerkvijo tudi možnjček, v katerem je bilo nekaj denarja. Obadva sta najdene reči izročila policiji.

— Uro sta našla na trgu sv. Antona dva otroka ter jo oddala policiji.

V Št. Lovrencu. Preteklo nedeljo 10 t. m. ob 9. uri zvečer je v Gabrijah v krčmi zabodel nekdo Nikolaja Toroša iz Boršta (Neblo), 19-letnega mladeniča v desno ledje. K sreči, da je bodalo zadelo v rebro, drugače je bil ostal mrtev na mestu, tako pa je upanje, da okreva. Rana je 3 cm. globoka, malo je manjkalo da ga ni zadel v jetra. Sumi se, da ga je Janez Šfiligoj iz Brdic pri Št. Lovrencu, mladenič 23 let, sin sicer poštenih starišev, ki so ga s prošnjo vzeli od vojakov domov, da jim pomaga pri delu — in glejte odvedli so ga — ne na delo — marveč k počitku v Kormin dne 11. marca. — Vsega tega je krivo le vino.

Grozni umor na železniški črti Trst-Pulj. V nedeljo zjutraj okoli 8 ure je zapazil strojevodja vlaka števil. 11, ki vozi mej stražnicama števil. 69 in 68 pri

kilom. 104 blizu Vodnjana človeško truplo, čegar noge so ležale na desnem tiru. O pravem času je še zamogel ustaviti stroj. Ko je izstopil in se približal truplu videl je, da ima isto zmečkani obe nogi, kar je najbrže storil vlak, ki je vozil iz Pulja proti Divači ob 6. uri zjutraj. Truplo je bilo oblečeno v uniformo železniškega čuvaja, a v desni roki je imelo oporo, kakoršne se poslužujejo čuvaji mej pregledovanjem proge.

Ko je vlak dospel v Vodnjan, je strojevodja naznanil stvar načelniku postaje. Kmalu potem se je podala sodnijska komisija, sestojeca iz sodnega pristava g. Dominka in drugih. V mrtvecu so spoznali železniškega čuvaja od stražnice števil. 69 Antona Ravniča, doma iz Lupoglave, ki je bil oženjen in oče treh otrok. V početku so mislili, da ga je morda zadela na progi kap ter da je tako prišel pod vlak. Ko pa se ga prinesli v Vodnjan, so zapazili, da je imel z bodalom prebodeno srce. Pri še natančnejšem ogledu so videli, da je bil Ravnič tudi po obrazu-ves opraskan ter da je imel raztrgan jeden rokav, iz česar se je moglo sklepati, da se je boril z napadalcem. Ravnič je bil jako močan človek ter se je nahajal v cvetu svojih let. Misli se, da ga je morilec potem, ko ga je zabodel, položil na tir za to, da bi se mislilo, da ga je povozil vlak. Kdo da je morilec, ni še natančno znano. Zandarmerija pa je baje, že prišla nekega kmeta iz Zabroničev, ker je na sumu, da bi ga utegnil isti umoriti iz maščevanja. Ravnič se je s tem kmetom večkrat prepiral, ker je pasel ovce preblizu železnice. Jedenkrat je bil prepir mej njima tako hud, da je kmet Ravniču zapretil, da ga pri prvi priliki ubije. — Ravnič, tako se govori, ga je ovalil vsled tega sodnji in kmet je bit obsojen na daljši zapor, iz katerega je prišel še le pred nekaterimi dnevi.

Isterska vinarska zadruga. — Jedini pridelek, katerega kmet v zapadnem delu Istre spravi v denar, je vino. Ako ne obrodi tu trta, potem je kmet revež, kajti redki so kmetje, ki bi pridelali toliko drugih živil, da bi zadostovale za celo leto. Na prihodnji vinski pridelek jemlje isterski kmet že med letom pri raznih večinoma italijanskih trgovcih — raznih neobhodno potrebnih živil. Ko pa pride trgateg, nastopajo ti trgovci z vso silo in brez usmiljenja proti hrvatskemu kmetu. Plačati pa mora dolg ali v denaru ali pa v vinu. Ker nima denarja, mora jim dati vino a to večkrat po sramotno nizki ceni, katero mu narakujejo sami. Da bi temu zld odpomogli ter rešili ubogega hrvatskega trpina iz brezvestnih karnjelskih krempljev, ustanovili so hrvatski rodoljubi vinarsko zadrugo, ki deluje že nekaj let prav blagodejno, Opozarjamo naše cenjene čitatelje na oglas te zadruge, ki je priobčen na četrti strani našega lista.

Čudne razmere. Kakor poroča „Naša Sloga“, je bila minulega četrtka deputacija treh posestnikov iz davkarske občine Rozarske v Istri pri namestništvu v Trstu, da zaprosi ustanovitve slovenske ljudske šole v njihovi občini, kjer je taka šola zares potrebna. Deputacija je razodela ob enem tudi dejstvo, da je pokojni župnik Peter Fabris zapustil v šolske svrhe lepo svoto 15.000 glđ., s katero svoto se hoče takoj pričeti zidanje šole, kakor hitro bi oblasti ustanovitev iste zagotovile. Potrebo te šole so tudi priznali na namestništvu, vendar se je deputaciji nasproti izrazil svetnik pl. Czermak, da se bode prosilec težko ugodilo, ker je odločeno ustanoviti samo po tri šole v Istri vsako leto. — V Istri je treba več ko sto šol za prosveto hrvatskega naroda, ako pa se sme ustanoviti vsako leto le tri šole, tedaj naj hrvatska raja v Istri le čaka — sto let, da se jej dovoli šolska izobrazba! Res, čudne razmere to!

Vinska klavzula. Dunajski listi poročajo, da je razviditi iz razgovorov, katere so imeli te dni razni poslanci iz vinorodnih pokrajin z vladnimi krogi, da vlada pri sklepanju nove carinske pogodbe z Italijo ne misli več obnoviti vinske klavzule.

Pristojbinski odsek. Pristojbinski odsek poslanske zbornice se je bavil te dni z zakonskim načrtom glede olajšave prenosnih pristojbin pri kupovanju oziroma pri prodaji novih poslopij. Odsek je sklenil in bode predlagal zbornici med drugim sledeče olajšave. Od novih poslopij, ki se prodajo, oziroma kupijo še predno potečejo štiri leta, od kar so bila dozidana plačati, bode mesto 4% prenosne pristojbine le 2½%. Za poslopja pa, ki se prodajo sicer po preteku četrtega leta potem ko so bila dozidana, a pred preteklo 6 let, odmerila se bode pristojbina s 3%, a ne 4%.

Listnica uredništva. — Drugim gg. dopisnikom: Prihodnjič.

Važen korak za gospodarstvo Istre. Istrski rodoljubi so sprožili misel, da se skliče še to leto v Istri velik shod, na katerem bi se razpravljalo o načinu, kako zasnovati najkrepkejšo organizacijo za varstvo gmojnega položaja slovenskega naroda v Istri. Na tem shodu naj bi se zlasti razpravljalo o potrebi združenja vseh dosedanjih in novih gospodarskih zadrug v eno zvezo. „Naša Sloga“ pravi: „Popolnoma smo prepričani, da ako bi bili v Istri povsem dobro organizovani, imeli bi dovolj denarja ne samo za Istro marveč da pomagamo celo sosednjim bratskim krajem“. — Z veseljem moramo pozdravljati to živahnije gibanje istrskih rodoljubov za rešitev naroda iz sovražnih krempljev.

Narodno gospodarstvo.

„Hranilnica in posojilnica v Skriljah“, reg. zadr. z neomejeno zavezo je imela dne 10. marca 1901 svoj prvi redni občni zbor. Udeležba je bila velika, kar kaže, da se zanimajo udje za to društvo. V načelstvo je izvoljen enoglasno gosp. Anton Vrčon, trgovec v Skriljah št. 96. V odbor pa sledeči gg.: Marko Slokar v Skriljah št. 52, Anton Rustja v Skriljah št. 74, Vinko Faveti v Skriljah št. 24, Jožef Valič v Skriljah št. 29, Anton Hrobat v Dobravljah št. 79, Alojzij Hrobat v Dobravljah št. 97, Ivan Rustja I. v Dobravljah št. 99, Ivan Rustja II. v Dobravljah št. 99. V nadzorstvo gg.: Radivoj Šinigoj, učitelj v Sv. Križu, Dragotin Černigoj v Sv. Križu in Anton Breščak v Dobravljah. — Računski sklep izkazuje za prvo upravno leto in sicer aktiva: a) inventar 463 K 72 vin.; b) posojila 10.405 K; c) naloženi denar pri drugih zavodih 205 K; d) gotovina konec leta 1900 643 K 73 vin. Skupaj torej 11.717 K 45 vin. — Pasiva je bilo: a) deleži 520 K; b) hranilne vloge (1182 K 20 vin.); c) kapitalizovane obresti (15 K 12 vin.) 1197 K 32 vin.; d) izposojila 10.000 K; e) čisti dobiček 13 vin. Skupaj torej 11.717 K 45 vin. Čisti dobiček znaša 13 vin.

Ljubljanska kreditna banka je imela dne 6. t. m. svoj prvi redni občni zbor, na katerem je predložena bilanca izkazala skupni promet od 1. sept. pa do 31. dec. 1900 K 33.005.270.92.

Knjiga „Naši narodni greh“ se dobiva v „Narodni tiskarni“ v Gorici in pri knjigotrcu g. Likarju. V nobeni slovenski hiši ne bi smela manjkati ta knjiga, iz katere se moramo učiti, kako živeti res slovenski in kako se ogibati narodnih grehov. Baš sedanje volitve po obmejnih slovenskih pokrajinah so zopet pokazale, kako potrebni smo še narodnega pouka. Zatorej Slovenci, ne izogibajte se tej prekoristni knjigi in naročite si jo! Cena knjigi je 50 vinarjev po pošti 5 vin. več.

Razpis dražbe.

Županstvo v Ajdovščini razpisuje zmanjševalno dražbo za zgradbo nove mrtvašnice in obzidja novorazširjenega pokopališča.

Dražba se bode vršila v nedeljo dne 31. marca t. l. ob 3. uri popoldne v občinski pisarni v Ajdovščini.

Načrti in dražbeni pogoji so v občinski pisarni v Ajdovščini ob uradnih urah na ogled razgrnjeni.

Sprejema se tudi pismene ponudbe.

Županstvo v Ajdovščini,
dne 12. marca 1901.

Župan:
LOKAR.

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
dvorni založnik Nj. Svetosti papeža Leona XIII. v Ljubljani.

Podpisane si usoja naznaniti Vašemu Blagorodju, da je doposlana tinktura za želodec rabila z dobrim vspehom pri želodnem ter črevesnem kataru kakor tudi v boleznih na jetrah in obistih.

Gradec, dne 2. februarja 1897.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Provinejal:
F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.

Blag. gosp.

Gabrijel Piccoli,
Ljubljana.

Že mnogo časa svetujem vsem, kateri trpijo na bolečinah v želodcu in nerednostih v črevesih, da uporabljajo Vašo izvrstno želodčno tinkturo, kojo sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim vspehom. Z odl. spoštovanjem
Mojman (Istra), 6. oktobra 1900.

Don Peter Franceschini,
župnik.

Dunajska borza.

15. marca 1901.

Skupni državni dolg v notah	98:50
Skupni državni dolg v srebru	98:40
Avstrijska zlata renta	117:90
Avstrijska krona renta 4%	98:20
Ogerska zlata renta 4%	118:—
Ogerska krona renta 4%	93:—
Avstro-ogerske bančne delnice	16:75
Kreditne delnice	711:50
London vista	240:25
Nem. drž. bankovci za 100 mark	117:47 1/2
20 mark	23:50
20 frankov	19:08
Italijanske lire	90:40
C. kr. cekini	11:32

Istrski teran!!

Podpisana zadruga ima v svoji zalogi ogromno

istrskega terana,

katerega želi preje nego nastopi vročina prodati. — P. n. g. trgovci in gostilničarji se opozarjajo, da dobé pri večjem naročilu jako izborno vino po zelo ugodni in nizki ceni.

„Istrska vinarska zadruga“

Pulj (Pola) — Istra.

Krompir za seme

fine vrste

odposilja v vsakej množini

Alozij Kanc,

trgovec v Ljubljani, Dunajska cesta.

2000 hlač

čisti kamgarn po 4 gl. dokler zaloga traja.

Obleka iz sukna za gospode od 8 do 40 K	} in višje
Vrhnja sukna za gospode „ 8 „ 40 „	
Havelok iz kameline dlake „ 8 „ 24 „	
Jaquet - obleka „ 24 „ 50 „	

Samo v „Angleškem skladišču oblek“
Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Največji izbor konfekcije za dame zadnje novosti po najnižji tovarniški ceni.

Jaqueti za spomlad s podlagi po 3 gl. in višje. — Jaqueti za spomlad s svilnato podlago, najfinejše izdelani po 7 gl. in višje. Tudi pariški, berlinski in dunajski modeli so v zalogi.

Naročila oblek za gospode po meri izvrše se na Dunaju najfinejše, trpežno ter po najnižji ceni.

Roba se pošilja na izber na vse kraje.

Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatič.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica,

priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. šte. 23,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mлина v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Tiskovine za prošnje v doseg

brezobrestnih posojil
vinogradnikom

ima v zalogi

„Narodna tiskarna“.

V pisarni Seitz-ove tiskarne nasproti

semenišča v Gorici prodaja se po znižani ceni — 2 kroni 60 vin.

VELIKI TEDEN

in

VELIKA NOČ,

Spisal prof. A. Marušič.

Knjiga se pošilja tudi po pošti po povzetju. Kdor pa denar že z naročilom vred pošlje, naj pridene še 10 kr. za vozni list.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

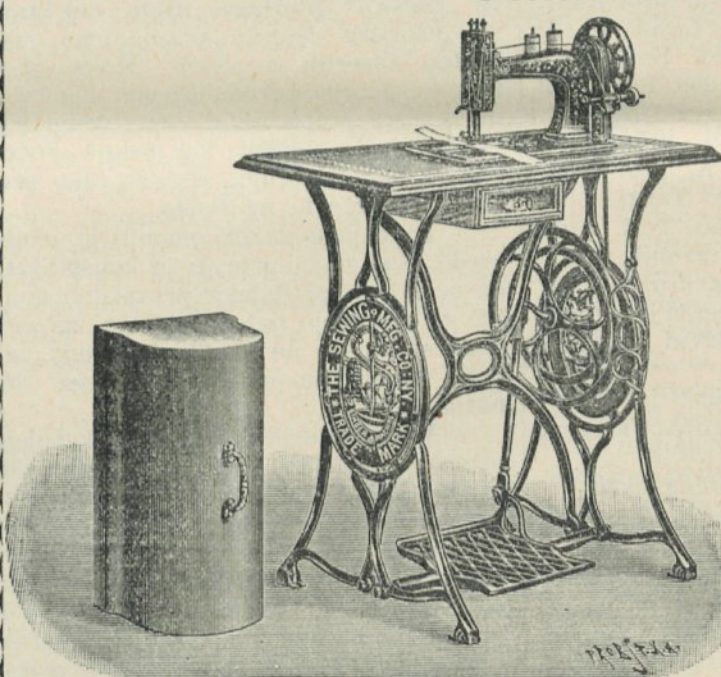
pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Saunig & Dekleva

v Gorici.

Pred konkurencijo nič strahu!!!

Prva slovenska zaloga vsakovrstnih šivalnih in vezeljnih strojev (Stickereimaschinen), kakor tudi dvokoles ter samokresov v ulici Municipijo št. 1.

Lastna mehanična delavnica in popravilnica šivalnih strojev, dvokoles v Nunki ulici hiš. št. 16.

Šivalne stroje se jamči za pet let.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v pritličju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodb.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Edina slovenska zavarovalnica!